

MUKANA
HALLITUKSEN
KÄRKIHANKKEESSA

Tehdään yhdessä!

Otsikon mukaisesti lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia viedään eteenpäin yhdessä. Kirjoitin tähän liittyen ajatuksia ks2020 -blogiin, otsikolla [Lape-maata näkyvissä!](#)

Hyvinvoinnin johtaminen edellyttää tietoa hyvinvoinnista, lasten oikeuksista ja seurannan työvälineistä. Lasten oikeudet eivät voi toteutua ilman aitoa arjen kohtaamista.

Olemme koonneet **koulutussarjan - Kohti lapsiystävällistä maakuntaa**, joka tarjoaa välineitä lasten nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseen. Koulutussarja käynnistyy 7.12.2017 ja mukana ovat mm. Maria Kaisa Aula, Suvianna Hakalehto, Esa Iivonen ja Elina Välikangas.

Toivon, että jaatte tietoa koulutussarjasta verkostoissanne. Koulutus on tarkoitettu luottamusjohdolle, päättäjille ja työntekijöille.

Kohti lapsiystävällistä maakuntaa - koulutussarja ja monet muut tapahtumat löydät [KSLAPEn kotisivuilta](#). Kannattaa seurata toimintaa myös [facebookissa](#) ja [twitterissä](#) (KSLAPE).

Kohti lapsiystävällisiä kuntia ja maakuntaa!

Raija Harju-Kivinen
hankepäälikkö

Perhekeskustoimintamalli – kokemuksia muista maista

Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE) konferenssi järjestettiin 26.–27.10. Helsingissä. Tilaisuuden teemana oli ”*Lasten hyvinvointi Suomessa: mitä opittavaa meillä on muista maista?*” Esillä olivat muuan muassa Norjan ja Hollannin esimerkit, joissa lapsi ja perhepalveluita on sosiaali-, terveys- ja sivistystoimen rajat ylittäen koottu yhteen samaan tapaan kuin Suomessa nyt tehdään perhekeskustoimintamallissa. Kokemuksena näistä maista kuultiin, että uudenlaisen toiminnan rakentaminen vaatii aikaa. Esimerkiksi Amsterdamin mallin rakentaminen aloitettiin vuonna 1997 ja jalostuu yhä edelleen. Molempien maiden malleissa on myös maan sisällä yksilöllisiä eroja. Positiivisena tuloksesta kuultiin muun muassa, että lasten ja perheiden kokemus avun saannista on parantunut. Samoin heikommassa sosiaalisessa asemassa olevat perheet ovat saaneet aiempaa tehokkaammin apua.

Konferenssin videotallenteet ja dia-esitykset löytyvät osoitteesta:
<https://www.thl.fi/fi/ajankohtaista/tapahtumat/tapahtumakalenteri/-/event/3305361>

Vanhemmat lasten ja muiden vanhempien tukena koulussa

Family School -toimintamalli

Family school (Multi Family Group in School) on Englannissa kehitetty varhaisen tuen malli, jossa tuetaan vaikeuksissa olevan lapsen koulunkäyntiä ja oppimista koulussa yhdessä muiden samassa tilanteessa olevien lasten ja heidän vanhempiensa kanssa. Vanhemmat ja lapset työskentelevät yhdessä ryhmänä sekä lasten hyvinvointia, että vanhemmuutta vahvistaen. Koulutettu opettaja ohjaa lapsi-vanhempi -pareja konsultatiivisen tuen avulla.

Mallia esiteltiin lokakuussa LAPE-konferenssin yhteydessä ja sen kokeilemiseen heräsi halua Keski-Suomessa ja muutamassa muussa maakunnassa. Malli on levinnyt mm. Tanskaan ja Ruotsiin (Familjeklass/Familjeskola). Kokeilukunnissa vanhemmat ovat sitoutuneita toimintatapaan ja lapset näyttävät hyötävän sekä käyttäytymisen että oppimisen näkökulmasta. Hyvinvoiva lapsi kasvaa ja oppii!

Toimintamallin esittely LAPE-konferenssissa 27.10.: <https://tinyurl.com/yca3hbvi>

Vanhempaintoiminnan monet muodot

Jyväskylän Vanhempainfoorumi kokosi 350 lasta, nuorta ja vanhempaa nauttimaan liikunnasta SuperParkissa 1.11. Illan yhteydessä toteutetuissa työpajoissa käsiteltiin mm. kotikoulu -yhteistyön toimivuutta, koulujen vanhempaintoimintaa ja perheiden kokemuksia Jyväskylän lapsiperheiden palveluista.

Työpajoissa neuvolan ja päivähoiton toimivuus saivat monilta kiitosta, samoin kouluterveydenhoitajalle pääsyn helppous. Peruspalvelujen toimivuus tuottaa arjen hyvinvointia. Lasten ja nuorten harrastustoiminnan lisääntyminen ei myöskään ollut jäänyt huomiotta: *"Nyt on tullut paljon uutta maksutonta liikunta-/harrastetoimintaa [lapsille ja nuorille]. Hyvä juttu!"*

Ennaltaehkäisevää tukea toivottiin lisää erityisesti pienten lasten vanhemmille. Vaikka omat lapset olivat jo isoja, kantoi eräskin vanhempi huolta muiden pikkulapsiperheiden jaksamisesta: *"Loppuun palaminen oli lähellä lasten ollessa pieniä. Ei ollut kotipalvelua tuolloin tarjolla... Nyt on, mutta kuinka tiukoin kriteerein?"*

Kiireetön yhdessäolo, liikunnallinen toiminta ja perheiden kokemuksista ja toiveista keskustelu koettiin positiivisesti. Ilta toi paikalle myös niitä vanhempia, joille koulun vanhempaintoiminta oli jäänyt etäiseksi. Vanhempaintoiminnalta vaaditaankin monipuolisuutta, jotta vanhemmat voivat löytää oman tapansa osallistua ja tulla kuulluiksi.

Systeeminen lastensuojelu

Muutos tapahtuu aina koko systeemissä ja vuorovaikutussuhteissa

Vietimme 7.11. iltapäivää systeemisen sosiaalityön kehittämisen merkeissä Mäntsälän systeemisen lastensuojelun tiimin saapuessa vieraaksemme. Paikalla oli 70 Keski-Suomen lastensuojelun toimijaa keskustelemassa ja kuulemassa Mäntsälän lastensuojelutiimin vuonna 2009 alkaneesta lastensuojelun pitkäjänteisestä kehittämisestä.

Keski-Suomen LAPE-työssä yhtenä kehittämiskokonaisuutena on systeemisen työskentelymallin tuominen lastensuojelutyöhön. Tällä hetkellä systeemistä mallia pilotoidaan Perusturvaliikelaitos Saarikassa ja Jyväskylän kaupungin lastensuojelun avo- huollossa. Pilottiin lähtevien lastensuojelutiimien koulutus on parhaillaan käynnistymässä, ja uuden mallin mukainen työskentely käynnistyy alkuvuodesta 2018. Myös pilottikuntien puheenvuoroja kehittämistyön alkutaipaleelta kuultiin iltapäivän aikana.

Mäntsälässä lastensuojelun työntekijät tekevät suhdeperustaista sosiaalityötä sen sijaan, että he olisivat vain asiakasprosessien koordinoijia. Työntekijät kokevat, että aiemmin heillä oli asiakkaita, nyt asiakassuhteita. Se on lisännyt työn merkityksellisyyttä.

Systeemisessä työtavassa sosiaalityöntekijä tapaa perheitä tiiviisti ja tekee työtä perheterapeuttisin menetelmin. Lastensuojelun tiimiin oman osaamisensa tuo tiimiin kuuluva perheterapeutti, ja tiimityötä tehdään yhdessä reflektoiden. Työ perustuu voimavarakeskeisyyteen ja luottamuksellisuuteen asiakassuhteissa. Jotta työ on vaikuttavaa ja tuloksellista, on muutoksen tapahduttava kaikissa systeemin osissa ja kaikissa suhteissa. Peruseriaatteena on, että pieneenkin huoleen vastataan lapsiperhepalveluisa aina riittävällä tavalla oikea-aikaisesti. Luovat ratkaisut ovat toivottavia ja sallittuja työssä.

Mäntsälässä nykyiseen tilanteeseen ei ole päästy helpolla. Kaupungin organisaatorakenne on muokattu tukemaan perhettä hyvin varhaisessa vaiheessa. Kaikki toimijat ovat joutuneet tulemaan pois omalta mukavuusalueeltaan. Työtavan rakenne on muotoutunut pikkuhiljaa ja keskeistä on se, että asiakkaat nähdään aidosti yhteisinä asiakaina. Yhteensovittavan johtamisen rooli uudistuksessa on ollut keskeistä. Isona haasteena on ollut saada peruspalvelut toimivaksi ja lastensuojelun asiakasmäärät kohtuullisiksi. Mäntsälässä osataan hyödyntää sosiaalihuoltolakia hyvin. Yhdellä lastensuojelun työntekijällä Mäntsälässä on tällä hetkellä 10–12 asiakasta. Asiakkailta itseltään kysytään, mikä heidän mielestään heitä auttaisi – hyvään lopputulokseen päästään, kun luottamussuhde on työntekijän ja asiakkaan välillä vahva.

Lopuksi Mäntsälän työntekijät halusivat esittää meille kuulijoille kysymyksen: *”Kuinka moni on innostunut lähtemään mukaan lastensuojelun kehittämiseen?”* Mäntsälän viestinä meille oli, että asiakkaat ansaitsevat innokkaita työntekijöitä.

Keski-Suomi mukaan Lapset Puheeksi - kouluttajakoulutukseen

Keski-Suomi on valittu mukana Lapset puheeksi -kouluttajakoulutukseen. Koulutus on osa Kasvun tuki-hankkeen Näyttöön perustuvan varhaisen tuen, hoidon ja vanhemmuustaitojen työkalupakin menetelmäkoulutuksia.

Kouluttaja-koulutus toteutetaan Keski-Suomessa LAPE-kauden aikana keväällä 2018. Koulutukseen valitaan Lapset Puheeksi -koulutuksen (LP) menetelmäkoulutuksen käyneitä ja menetelmää käyttäviä työntekijöitä Keski-Suomen alueen kunnista.

Maakuntaan tullaan nimeämään johtoryhmä, joka vastaa LP-kouluttajakoulutuksen hallinnoinnista ja käytännön edistämisestä yhdessä LAPE-muutosagentin kanssa.

Lapset Puheeksi -menetelmän levittäminen ja juurruttaminen on osa LAPE-kärkihankkeen tavoitteiden ja toimeenpanon vahvistamista Keski-Suomessa. Menetelmän käyttö peruspalveluissa osaltaan vahvistaa lasten ja perheiden tuen tarpeen riittävän varhaista tunnistamista ja oikea-aikaista tuen ja hoidon saamista sitä tarvitseville.

Ensimmäiset koulutuspäivät ovat 16.–17.1.2018.

Yhteyshenkilö Hanna Hämäläinen
Muutosagentti, Keski-Suomi
hanna.k.hamalainen(a)jkl.fi,
p. 014 266 0992

Työn ja perheen yhdistäminen

LAPE-ohjelman toimintakulttuurin muutos osio sisältää työn ja perhe-elämän yhdistämiseen liittyvän kehittämiskokonaisuuden. Keski-Suomessa kehittäminen on käynnistetty nykytilan arvioinnilla. Etunenässä kymmenen yritystä ilmoittautui mukaan Työ&Elämä -kyselyyn, jonka toteutti Työterveyslaitos. Kyselyä on tarkoitettu laajentaa koskemaan myös ns. ”uuden maakunnan” 10 000 sote-työntekijää.

Mukana olevat yritykset ovat Jyväskylän Laatta Leevi Oy, Tmi Soppa Koivisto, Kuljetusliike Ville Silvasti Oy, TL-Maint Oy ja Soikea Solutions Oy Jyväskylästä; Elekmerk, HT Laser Keuruun tehdas ja Keuruskopio Oy Keuruulta; Kuhmoisten Siivouspalvelut Kuhmoisista ja Pihtiputaan Autokoulu Oy Pihtiputaalta.

Yrityksille tehty kysely osoitti, että varsin monia erilaisia työn ja muun elämän yhteensovittamisen käytäntöjä on jo käytössä. Joka kymmenes (12 %) koki tyytymättömyyttä yhteensovittamisen onnistumisen suhteen. Vastaaajista lähes yhdeksän kymmenestä ilmoitti myös, että on itse valmis vaihtamaan työvuoroa tai muuten joustamaan, jotta työkaveri voi yhdistää työtä ja muuta elämää paremmin. Lisää tietoa kyselystä löydät tästä [yhteenvedosta](#).

Yritykset ovat saaneet omat vastaukset käyttöönsä ja seuraavana on vuorossa yhteinen verkkotyöpaja, jossa pohditaan lisää toimenpiteitä. Työn ja perheen yhteensovittamisessa voittajia ovat kaikki!

Asiasta lisää myös [Keski-Suomen alueuutisissa](#).

Lisätietoa Työ@Elämä -kyselystä:

Raija Harju-Kivinen, KSLAPE
Marjukka Laine, TTL
Nina Olin, TTL

Tapahtumia

Haukkalan Säätiön viides asiantuntijafoorumi to 23.11.2017 klo 12.00–16.00 Keski-Suomen talo, Cygnaeuksenkatu 1, Jyväskylä
[Lue lisää](#) ja ilmoittaudu [tästä linkistä!](#)

Kohti lapsiystävällistä maakuntaa – koulutussarja 7.12.2017, 11.1.2018 ja 8.3.2018, [lisätiedot ja ohjelma](#)

Kuntien lape-ryhmät kutsutaan koolle yhteisiin **kehittämispäiviin** 12.12. klo 9-12 verkkoseminaarin / verkkoklinikan muodossa ja 18.4.2018 klo 9-15.30 (paikka ilmoitetaan myöhemmin).

MLL: Kotoudutaan kimpassa -paja 12.12. klo 17–20 MLL:n vapaaehtoiskeskuksessa, Tapionkatu 4 A 3, Jyväskylä
Kotoutuminen on kaksisuuntaista: maahanmuuttajien ja vastaanottavan paikkakunnan asukkaiden keskinäistä sopeutumista. Pajassa tarkastellaan organisaatioiden toimintaa ja yhteistyötä viiden askeleen polkumallilla: 1) Löytäminen 2) Tila 3) Kohtaaminen 4) Toiminta ja 5) Palaaminen.
Työpaja on suunnattu MLL:n paikallisyhdistyksille, kotoutumisen kumppaneille (esimerkiksi kunta, muut järjestöt, srk) ja muille kiinnostuneelle. Ilmoittautumiset viim. 8.12. [verkkossa](#) tai liisa.ylikojola@mll.fi / 050 570 1760

Maahanmuuttajaperheet Suomessa – seminaaripäivä järjestetään yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa 18.1.2018 klo 9-15.30 Kansalaistoiminnan keskus Matarassa

Keski-Suomen lasten ja perheiden parhaaksi -hankkeen päätöseminaari järjestetään 4.12.2018 klo 9-15.30.

Lisätietoja tapahtumista
<http://www.ks2020.fi/uudistuksen-karkihankkeet/kslape/ajankohtaista/>

KSLape facebookissa:
<https://www.facebook.com/keskisuomenlape>
KSLAPE Twitterissä: KSLAPE, @kslape3
Hästagit: #kslape ja #lapemuutos

www.ks2020.fi/uudistuksen-karkihankkeet/kslape/

Pidetään yhteyttä!

Hankepäällikkö Raija Harju-Kivinen, p. 014 266 820, 050 351 9249
Sähköpostit muotoa etunimi.sukunimi@jkl.fi